

Rantasalmen kunnanhallituksen vastine tarkastuskertomukseen

Vuodelta 2025

Tiivistelmä

Kunnanhallitus on käsitellyt tarkastuslautakunnan antaman arviointikertomuksen vuodelta 2025 ja esittää siihen tämän asiakirjan vastineenaan.

Sisällys

Lukijalle	1
1. TARKASTUSLAUTAKUNTA	2
3 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	2
3.1 Toimintatuotot, toimintamenot, katteet ja tilikauden tulos	2
3.2 Strategian toteutuminen kunnassa	2
3.2 Strategian toteutuminen kunnassa	4
3.3. Toiminnalliset tavoitteet	4
3.4 Taloudelliset tavoitteet	4
3.5 Investoinnit	4
3.6 Henkilöstö	5
4 KONSERNI- JA OMISTAJAOHJAUS	5
4.1 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	5
5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	5
6. MUUT HAVAINNOT KUNNASTA	6

Lukijalle

Tarkastuslautakunnan on annettava valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunta on antanut vuotta 2025 käsittelevän tarkastuskertomuksen kunnanvaltuustolle 01.06.2026 § 34.

Tähän asiakirjaan on koottu kunnanhallituksen vastineet tarkastuslautakunnan vuodelta 2025 antamassa arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja suosituksiin. Vastineessa käsitellään ainoastaan tarkastuslautakunnan tekemät ja antamat huomiot arviointikertomuksen mukaisessa järjestyksessä. Kunnanhallitus on käynyt havainnot läpi luvuittain ja esittää kunkin havainnon kohdalla näkemyksensä sekä toimenpiteet, joihin havainnon johdosta on ryhdytty tai ryhdytään.

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA

- 1 *Tarkastuslautakunta katsoo tehtäväkseen selkeyttää sidonnaisuusrekisteriin pyydettäviä tietoja.*

Kunnanhallitus pitää sidonnaisuusrekisterin ajantasaisuutta ja kattavuutta tärkeänä osana hyvää hallintoa. Kunnanhallitus ottaa tarkastuslautakunnan näkemyksen huomioon ja tukee sidonnaisuusrekisteriin liittyvien ohjeiden selkeyttämistä.

3 TOIMINNALISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

3.1 Toimintatuotot, toimintamenot, katteet ja tilikauden tulos

- 1 *Tarkastuslautakunnan mielestä taloutta on hoidettu lainanoton suhteen hyvin, verrattuna Etelä-Savon kuntiin tai muihin vastaavan kokoisiin kuntiin.*

Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa myönteisestä arvioinnista. Lainanoton hallinta on ollut tietoinen valinta, ja kunta on pyrkinyt pitämään lainakannan hallittavalla tasolla suhteessa toiminnan volyymiin. Taloudellisesti vastuullinen lainanotto jatkuu osana kunnan pitkän aikavälin taloussuunnittelua.

3.2 Strategian toteutuminen kunnassa

- 1 *Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntastrategian toteutuminen arvioidaan vuositasolla sekä kokonaisuutena.*

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen. Kuntastrategian 2025–2030 toteutuminen arvioidaan vuosittain, ja arviointi esitetään valtuustolle erillisessä raportissa sekä valtuustokauden lopussa koontina. Kolmannesvuosiraportointi tukee jatkuvaa seuranta.

- 2 *Tarkastuslautakunta toivoo edelleen, että kuntastrategian tavoitteet ja niiden mukaiset toimenpiteet ovat mitattavassa muodossa, jotta toteutumista on mahdollista seurata.*

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen. Mittareiden käytäntöön viemistä ja soveltamista kehitetään edelleen. Toimialojen kanssa käydään vuoden 2026 talousarviovalmistelun yhteydessä systemaattinen läpikäynti tavoitteiden mittaristosta.

- 3 *Tarkastuslautakunnan muita huomioita strategiasta: Rantapuiston ja torialueen kehittäminen etenee, vaikka toteutuminen onkin viivästynyt.*

Kunnanhallitus toteaa, että torialueen kehittäminen etenee suunnitteluvaiheeseen kaavamuutoksen myötä ja Rantapuiston kehittäminen etenee asemakaavan muutosten kautta.

- 4 *Tarkastuslautakunnan muita huomioita strategiasta: Organisaatiomuutos on edennyt. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työnantaja huomioi henkilöstön jaksamisen organisaation muuttuessa.*

Kunnanhallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolen henkilöstön jaksamisesta muutostilanteessa. Työhyvinvoinnin seuranta jatkuu, ja esihenkilöt ovat saaneet tukea johtamistyöhönsä.

- 5 *Tarkastuslautakunnan muita huomioita strategiasta: Aurinkorannan rakentamisen toteutuminen on ollut hidasta, mutta tarkastuslautakunta näkee positiivisena, että rantapuiston kehittämisen yhteydessä aurinkoranta on myös mukana.*

Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa rakentavasta arvioinnista. Aurinkorannan kehittämisen keskeinen edellytys on käynnissä oleva osayleiskaavan ja asemakaavan muutosprosessi, joka mahdollistaa alueen kehittämisen myös lisärakentamisen osalta. Kaavamuutoksen eteneminen luo konkreettisen perustan hankkeen toteutukselle.

3.2 Strategian toteutuminen kunnassa

- 1 *Tarkastuslautakunnan muita huomioita strategiasta: Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen, erityisesti matkailuelinkeinossa ja luonnonvara-alalla on yksi neljästä strategisesta päämäärästä, mutta mittarit ja toteutus on jäänyt vajavaiseksi. Lukion matkailulinjan kehittämiseen on kuitenkin keskitytty.*

Kunnanhallitus toteaa, että aiemmassa kuntastrategiassa elinvoima- ja matkailutavoitteiden mittaristo ei ollut riittävän konkreettinen. Uudessa kuntastrategiassa 2025–2030 mittaristo on laadittu selkeämmäksi ja seurattavammaksi. Lukion matkailulinja on herättänyt kiinnostusta myös maakunnan tasolla, ja sen kehittämiseen kohdistuvat odotukset tunnistetaan.

3.3. Toiminnalliset tavoitteet

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kvartaaliraportoinnit on otettu aktiiviseksi osaksi arkista työn- ja päätöksentekoa.

Kunnanhallitus kiittää positiivisesta palautteesta. Kolmannesvuosiraportointi on vakiintunut osaksi johtamiskäytäntöjä ja tukee merkittävästi ennakoivaa päätöksentekoa. Raportointia kehitetään edelleen siten, että se palvelee entistä paremmin sekä operatiivista johtamista että poliittista päätöksentekoa.

3.4 Taloudelliset tavoitteet

- 1 *Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että määrärahamuutokset on kuvattu tilinpäätöksessä selkeästi.*

Kunnanhallitus ottaa myönteisen palautteen tyytyväisenä vastaan. Tilinpäätösdokumentaation selkeyteen ja läpinäkyvyyteen on panostettu tietoisesti. Käytäntöä jatketaan ja tarvittaessa kehitetään edelleen palautteen pohjalta.

3.5 Investoinnit

- 1 *Vaikka investointien toteutumisaste oli ainoastaan 68 %, niin tarkastuslautakunnan mielestä investointien toteutumattomuudelle tai siirroille on ollut perustellut syyt.*

Kunnanhallitus toteaa, että investointien aikatauluviivästykset ovat johtuneet pääosin ulkoisista tekijöistä, kuten rakentamismarkkinan suhdannevaihteluista, hankintalain mukaisista kilpailutusprosesseista sekä hankkeiden suunnittelun täsmentymisestä.

- 2 *Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hankintojen kilpailutuksessa noudatetaan hankintaohjetta.*

Kunnanhallitus yhtyy täysin tarkastuslautakunnan näkemykseen. Hankintaohjeen noudattaminen on ehdoton vaatimus kaikessa kunnan hankintatoiminnassa. Henkilöstölle tarjotaan hankintakoulutusta, ja hankintaprosesseja seurataan hallinnon toimesta.

3.6 Henkilöstö

- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työhyvinvointikyselyiden tuloksiin reagoidaan asianmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta toivoo, että henkilöstöllä on riittävästi aikaa sopeutua kehittämistoimenpiteisiin. Tarkastuslautakunta näkee työhyvinvointiryhmän roolin tärkeänä.*

Kunnanhallitus pitää henkilöstön työhyvinvointia strategisesti tärkeänä asiana.

Työhyvinvointikyselyiden tulokset käsitellään yhdessä henkilöstön kanssa, ja niiden pohjalta laaditaan toimenpidesuunnitelmat vahvistetun henkilöstöstrategian mukaisesti.

Työhyvinvointiryhmä toimii aktiivisesti, ja sen esitykset viedään johdon käsittelyyn. Kunnanhallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolen henkilöstön jaksamisesta sillä muutos on jatkuva olotila, ja henkilöstön tukeminen on pysyvä osa muutosjohtamista. Esihenkilöt saavat tukea johtamistyöhönsä.

4 KONSERNI- JA OMISTAJAOHJAUS

4.1 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tukipalveluita tuottavien toimijoiden ja kunnan välisten vastuusuhteiden tulee olla selkeitä sekä toimintojen dokumentaation tulee olla riittävää ja laadukasta. Esimerkiksi sopimuksien tulee vastata ostettavien palvelujen tarvetta. Tarkastuslautakunta suosittelee, että konserniohjeessa olisi lähipiiritoimien seuranta- ja raportointiohjeet, esimerkiksi lähipiirirekisterin kokoaminen.*

Kunnanhallitus pitää tarkastuslautakunnan huomioita perusteltuina. Sopimusten ajantasaisuus tukipalvelutuottajien kanssa tarkistetaan säännöllisesti. Lähipiiritoimien osalta kunnanhallitus pitää tärkeänä, että toiminta on kuntien hallinnointikoodin mukaista. Konserniohjeen päivityksen yhteydessä arvioidaan lähipiiritoimien seuranta- ja raportointivelvoitteiden kirjaustarpeet.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

- Kunnassa riskienhallinta on hyvällä mallilla. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen mm. siihen, miten kunta varautui sotekiinteistöihin liittyviin tuleviin muutoksiin.*

Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa myönteisestä arviosta. Sotekiinteistöihin liittyvä ennakoiva valmistautuminen on ollut merkittävä strateginen valinta, joka on turvannut kunnan

omaisuuden asianmukaisen hallinnon hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä. Riskienhallinnan systemaattinen kehittäminen jatkuu osana kunnan sisäistä valvontaa.

6. MUUT HAVAINNOT KUNNASTA

- 1 *Tarkastuslautakunta on tyytyväinen vaikuttajaryhmä KASVO:n ja Vanhus- ja vammaisneuvoston mahdollisuuksiin vaikuttaa.*

Kunnanhallitus on iloinen, että osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet on koettu toimiviksi. KASVO:n ja Vanhus- ja vammaisneuvoston rooli kunnan päätöksenteossa on tärkeä, ja kunnanhallitus sitoutuu ylläpitämään ja kehittämään näitä osallistumiskanavia jatkossakin.

- 2 *Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että oikeilla tahoilla ja toimielimillä on oikeat ja riittävät tiedot päätöksenteon tueksi. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä vaikutusten arvioinnin tekemistä tarpeellisessa laajuudessa olemassa olevilla resursseilla.*

Kunnanhallitus pitää tiedon oikea-aikaista ja riittävää välittämistä päätöksenteon perustana. Esittelyasiakirjojen laatua kehitetään jatkuvasti, ja vaikutusten arviointia pyritään tekemään systemaattisemmin erityisesti merkittävissä päätöksissä. Resurssien puitteissa hyödynnetään myös digitaalisia välineitä ja olemassa olevia tietoaineistoja.

- 3 *Tarkastuslautakunta toivoo, että yhteistyö hyvinvointialueen kanssa paranee edelleen ja keskittyisi myös toiminnan sisältöihin.*

Kunnanhallitus jakaa tarkastuslautakunnan toiveen yhteistyön kehittymisestä. Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö on ollut rakentavaa, ja kunta on aktiivisesti etsinyt yhteisiä rajapintoja. Yhteistyön syventäminen sisältötasolla edellyttää molempien osapuolten tahtoa ja resursseja, ja kunta on valmis tähän omalta osaltaan.

- 4 *Tarkastuslautakunta esittää arvioitavaksi, onko hanketoiminnan koordinointi resursoitu oikein. Hanketoiminnan toteuttamiseksi tarkastuslautakunta näkee tärkeäksi hankkeiden oma- ja välirahoituksen esteiden poistamisen. Tarkastuslautakunnan mielestä hanketoimintaa toteutetaan olemassa olevilla resursseilla hyvin.*

Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa hanketoiminnan arvioinnista. Hankekoordinaation resursointi on tasapainoilu käytettävissä olevan henkilöstökapasiteetin ja hankerahoituksen mahdollisuuksien välillä. Omarahoitusosuuden järjestäminen on tunnistettu keskeiseksi pullonkaulaksi, ja kunta selvittää aktiivisesti mahdollisuuksia keventää tätä estettä esimerkiksi yhteistyö- tai muiden mekanismien avulla. Kunnanhallitus arvioi hankekoordinaation riittävyyttä talousarviovalmistelun yhteydessä.

RANTA SALMI

Eliel Saarisen tie 2 | 58900 Rantasalmi
rantasalmen.kunta@rantasalmi.fi

rantasalmi.fi